

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความสามารถในการแข่งขันส่งออกของธุรกิจปลาสวยงามของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจปลาสวยงามของประเทศไทย

โดยศึกษาผ่านดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) และทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน โดยใช้แบบจำลอง Diamond Model โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษา พบว่า ตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษาคือ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2550 อุตสาหกรรมส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 โดย RCA ที่คำนวณได้ มีค่า เท่ากับ 2.69 3.25 3.54 4.61 4.67 และ 4.55 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาสวยงาม ส่วนการส่งออกปลาสวยงามของประเทศคู่แข่งของไทย คือ สิงคโปร์และมาเลเซีย พบว่า มีค่า RCA มากกว่า 1 เช่นเดียวกันกับประเทศไทย โดยประเทศสิงคโปร์มีค่า RCA มากกว่ามาเลเซีย และไทย ตามลำดับ

สำหรับการศึกษาโดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ พบว่า การส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2547 เทียบกับปี พ.ศ. 2548-2550 มีมูลค่าการส่งออกปลาสวยงามเพิ่มขึ้น 6,718.55 พันดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเกิดจากปัจจัย 3 ประการ คือ

- 1) ผลจากอัตราการขยายตัวของการค้าโลก ทำให้มูลค่าการส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.85 หรือเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1,333.31 พันดอลลาร์สหรัฐ
- 2) ผลจากความสามารถในการแข่งขัน ทำให้มูลค่าการส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 80.56 หรือเพิ่มขึ้นเท่ากับ 5,412.70 พันดอลลาร์สหรัฐ และ
- 3) ผลจากการกระจายตลาด ทำให้มูลค่าการส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทยลดลงร้อยละ 0.41 หรือลดลงเท่ากับ 27.46 พันดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมปลาสวยงามของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบทางด้านปัจจัยการผลิต ในเรื่องแหล่งทำเลที่ตั้งในการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม แต่อย่างไรก็ดี อุปสงค์ภายในประเทศยังไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมปลาสวยงามของประเทศไทย ในส่วนอุตสาหกรรมที่สนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง ยังไม่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มที่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมาใช้กลยุทธ์ทางด้านคุณภาพมากขึ้น ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและเป็นที่ยอมรับในตลาดโลกมากขึ้น สำหรับภาครัฐบาล พบว่า มีการช่วยเหลือและสนับสนุนอุตสาหกรรมปลาสวยงามของไทยมากขึ้น

ดังนั้น ในการแก้ปัญหา ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในด้านต่างๆ ของอุตสาหกรรมปลาสวยงาม เพื่อทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันส่งออกปลาสวยงามของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น